

Innst. 397 S

(2015–2016)

Innstilling til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen

Dokument 8:51 S (2015–2016)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Terje Aasland, Eva Kristin Hansen, Per Rune Henriksen, Åsmund Aukrust, Tone-Helen Toften, Eirik Sivertsen og Magne Rommetveit om tiltak for å redusere klimautslipp

Til Stortinget

Sammendrag

Følgende forslag fremmes i dokumentet:

«I

Stortinget ber regjeringen:

1. Øke støtten gjennom Enova til utbygging av ladestasjoner for elbiler og sørge for at disse dimensjoneres slik at de kan imøtekomme den teknologiske utviklingen som foregår. Dette vil innebære en utbygging som sikrer tilstrekkelig effektkapasitet på selve ladestasjonen og i elektrisitetsnettet.
2. Etablere en støtteordning for utbygging av infrastruktur for hydrogenbasert transport, slik at hydrogenbaserte kjøretøy kan innpasses i det norske markedet.
3. Utrede en støtteordning for nullutslippslastebiler og nullutslippsbusser, der dette er hensiktsmessig, for å dekke hele eller deler av merkostnadene transportører får ved å velge nullutslippsteknologi.
4. Følge opp arbeidet fra Grønn skattekomisjon og utrede bruk av fleksibel veibruksavgift som varierer med geografisk plassering og utslippsintensitet i drivstoffet.
5. Forsterke omleggingen av avgiftssystemet til fordel for null- og lavutslippsbiler slik at biler med klimagassutslipp over tid fases ut.
6. Legge til rette for økt bruk av fornybart drivstoff (biodrivstoff) med økt innblanding opp mot 40 pst. i transportsektoren. Dette må også vurderes for mobile kilder som traktorer og anleggsmaskiner innen 2030.
7. Sørge for at fossil energibruk i nybilsalget av person- og varebiler gradvis fases ut. Avgiftssystemet innrettes slik at alle nybilsalg i 2025 skal baseres på lav- og/eller nullutslippsløsninger. Fra 2030 skal avgiftssystemet innrettes slik at tilnærmet 100 pst. av nybilsalget er basert på nullutslippsteknologi.
8. Legge til rette for utvikling og innføring av fornybart drivstoff innen innenriks luftfart.
9. Legge til rette for utvikling og innføring av lav- og nullutslippsteknologi for gjenværende dieselstrekninger på jernbane.

II

Stortinget ber regjeringen:

1. Øke fondet for climateknologi, fornybar energi og energiomlegging til 100 mrd. kroner i 2017, styrke dette ytterligere fram til 2020 i og med at Enova tilføres nye oppgaver.
2. Utvikle et program for fullskala CCS på norske industriutslipp i samarbeid mellom Gassnova og Enova hvor staten aktivt bidrar til realisering av minimum ett fullskala anlegg for fangst av CO₂ innen 2020 med program og virkemidler for å forsterke denne satsingen fram til 2025.
3. Åpne for at Enova kan støtte næringsaktører som vil produsere strøm fra fornybar energi til eget forbruk og som ikke nødvendigvis er koblet til nettet.

4. Utfordre handlingsrommet i EØS-avtalen for å sikre konkurransedyktige rammebetingelser for nye store investeringer i klimavennlig industri i Norge, herunder garantiordninger som ligger innenfor regelverket om statsstøtte i EØS-avtalen.
5. Etablere sterkere ordninger for pilotering/uttesting av ny teknologi, herunder demonstrasjonsanlegg, hvor også driftsdeltakelse inkluderes.
6. Etablere et program for lavutslippsteknologi for olje- og gassektoren og slik bidra til lavutslippsløsninger i olje- og gassnæringen. Programmet bør utvikles i samarbeid med partene i næringen som en del av eller som et supplement til «veikartet for høy produksjon og lave utslipp» som partene i næringen nå utarbeider. Målet er at nye installasjoner som har et driftspotensial utover 2050 driftes etter et slikt prinsipp.
7. Gjennom Enova legge til rette for overføring av teknologi for lave utslipp fra oljeindustrien til andre næringer og til sluttbrukere av olje og gass.

III

Stortinget ber regjeringen:

1. Etablere samarbeid mellom stat og kommune om utbygging av infrastruktur for landstrøm ved alle relevante havner.
2. Bidra til at alle fergestrekninger, der dette er mulig og kan gjennomføres, elektrifiseres innen 2030. Videre må lavutslippsteknologi vurderes og benyttes. Norges mulighet for å utvikle de maritime næringsklyngene til å bli verdensledende på lav- og nullutslippsteknologi innenfor skipsfarten må vektlegges.
3. Etablere et større forsknings- og teknologiprogram for å utvikle null- og lavutslippsløsninger i maritim sektor.
4. Legge til rette for at LNG (flytende naturgass) som drivstoff blir mer tilgjengelig for skipsfarten.
5. Etablere landstrøm for alle større havneanløp.
6. Utvikle et program for smarte byer i Norge gjennom bruk av informasjonssystemer og kommunikasjonsteknologi for å levere bedre tjenester til innbyggerne, forbedre energieffektiviteten, kollektivtransporten og avfallssystemene, og bidra til en grønnere byplanlegging.

IV

Stortinget ber regjeringen:

Fastsette mål og tiltak for å redusere klimautslipp fra landbruket i dialog med landbruksnæringen, blant annet tiltak for å øke bærekraftig produksjon av fôr, økt beitebruk, bærekraftig skogbruk, øke nyplanting, øke karbonopptak i skog, øke utnyttelse av GROT

(hogstavfall), øke frivillig skogvern. Vurdere å stanse uttak og andre inngrep i torvmyr.

V

Stortinget ber regjeringen framlegge en stortingsmelding om den sirkulære økonomien, hvor blant annet følgende utredes nærmere:

1. Omlegging til «Grønn økonomi» og økt ressurs-effektivitet som bidrar til reduserte klimautslipp og bedre miljø, samtidig som det gir gevinster for økonomi og samfunn.
2. Iverksette tiltak som bidrar til at ressurser forblir i økonomien, også etter at et produkt ikke lenger brukes til sitt opprinnelige formål.
3. Stille krav til produktdesign og materialbruk, reparasjon og økt kapasitetsutnyttelse.
4. Øke målet for materialgjenvinning og ombruk som vil gi økt ressurseffektivitet og redusert miljøbelastning, i tillegg til å fremme økonomisk vekst og sysselsetting.
5. Økt utnyttelse av industriens biprodukter som kan utnyttes til nytt råstoff.
6. Økt bruk av råvarer som stammer fra gjenvinning av avfall.
7. Styrke muligheter for norsk gjenvinningsindustri og teknologileverandører ved økt materialgjenvinning.
8. Økt bruk av biogass fra husdyrgjødsel.
9. Iverksette tiltak for å redusere matsvinn.
10. Øke kapasiteten til enkeltprodukter for å legge til rette for mer leasing og utlån.
11. Utrede de økonomiske og miljømessige gevinster knyttet til bedre ressursbruk og for økt produkt-effektivitet i form av sparte materialkostnader og et potensial for nye markeder og produkter.
12. Vurdere mulige reguleringer, markedsbaserte instrumenter, forskning og innovasjon, informasjonsutveksling, frivillige ordninger og andre insentiver som kan være med på å skape de riktige rammebetingelser for en sirkulær økonomi.

VI

Stortinget ber regjeringen:

1. Øke klimaforskningen i Norge betydelig, blant annet ved å la en større andel inngå i den næringsrelaterte forskningen hvor formålet er lav- og nullutslippsteknologier. I dag summeres forskningsinnsatsen rettet mot lavutslippsutvikling til 1,2 mrd. kroner.
2. Bidra globalt til et løft for klimaforskningen.

VII

Stortinget ber regjeringen:

1. Utvikle et sterkt norsk lederskap internasjonalt innen fornybar energi og energiinfrastruktur.
2. Opprettholde regnskogsatsingen på et høyt nivå.

3. Øke garantirammen i GIEKs (Garantiinstituttet for eksportkreditt) u-landsordning, for å legge til rette for eksport av norsk fornybarkompetanse.
4. Styrke INTPOW.
5. Opprettholde og forsterke utenlandssatsingen til et sterkt offentlig eid Statkraft. Dette forutsetter en forutsigbar og stabil utbyttepolitikk over tid.
6. Vurdere om Statens pensjonsfond utland også bør kunne investere i unotert infrastruktur for fornybar energiproduksjon.
7. Vurdere hvordan staten i større grad kan bidra til investeringer i fornybar infrastruktur globalt.

VIII

Stortinget ber regjeringen:

Etablere en kobling mellom klimaloven og styringsmekanismer for å nå fastsatte utslippsreduksjoner som utslippsmålene i loven fastsetter. Målene må bli styrende og mer forpliktende enn hva som har vært i tidligere forlik og bør anvise utslippsbaner for den enkelte sektor.»

Energimelding, Meld. St. 25 (2015–2016)

Forslagene I, II, III og VII som er fremsatt i Dokument 8:51 S (2015–2016), behandles i Innst. 401 S (2015–2016) om energi, jf. Meld. St. 25 (2015–2016) Kraft til endring – energipolitikken mot 2030.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åsmund Aukrust, Per Rune Henriksen, Anna Ljunggren, Audun Otterstad og Terje Aasland, fra Høyre, Tina Bru, Odd Henriksen, Eirik Milde og Torhild Aarbergstø, fra Fremskrittspartiet, Jan-Henrik Fredriksen og Øyvind Korsberg, fra Kristelig Folkeparti, Rigmor Andersen Eide, fra Senterpartiet, Marit Arnstad, fra Venstre, lederen Ola Elvestuen, fra Sosialistisk Venstreparti, Heikki Eidsvoll Holmås, og fra Miljøpartiet De Grønne, Rasmus Hansson, viser til Meld. St. 25 (2015–2016) Kraft til endring, som er til behandling i energi- og miljøkomiteen. Komiteen viser til at mange av forslagene fra forslagsstillerne er ivaretatt der, og komiteen vil ta stilling til innholdet i disse forslagene i den sammenheng.

Komiteen viser til Paris-avtalen som ble vedtatt på klimatoppmøtet «COP21» 12. desember 2015. Komiteen mener avtalen er et vendepunkt for internasjonalt klimasamarbeid. Komiteen peker på at det overordnede målet for avtalen er å begrense den globale oppvarmingen til «godt under 2

grader». I tillegg skal landene arbeide for å begrense temperaturstigningen til 1,5 grader sammenlignet med førindustriell tid. Avtalen har også et mål om nettonullutslipp (dvs. balanse mellom menneskeskapt utslipp og opptak av klimagasser) i andre halvdel av århundret.

Komiteen viser til at dette er den første rettslig bindende klimaavtalen med reell global deltakelse fra alle land. Alle land har plikter og rettigheter i den nye avtalen, og alle land skal ha utslippsmål og rapporter på dem. Avtalen vil bidra til økt innsats for utslippsreduksjoner og forsterke arbeidet med klimatilpasning. Den gir en klar retning for framtidig klimaarbeid, og inneholder bestemmelser som gjør at innsatsen styrkes over tid. Det innebærer jevnlig revurdering og styrking av avtalen frem mot 2030.

Komiteen peker på at Stortinget har vedtatt å knytte seg til EUs rammeverk for utslippsreduksjoner fram til 2030. Dette innebærer 40 pst. reduksjon i utslipp innen 2030. Komiteen viser til at som en del av en global og ambisiøs klimaavtale der også andre industriland tar på seg store forpliktelser, har Norge et forpliktende mål om karbonnøytralitet senest i 2030. Dette innebærer at Norge skal sørge for at utslippsreduksjoner tilsvarende norske utslipp i 2030 skal oppfylles.

Komiteen viser til brev fra Klima- og miljødepartementet v/statsråden til energi- og miljøkomiteen, datert 26. februar 2016 (vedlagt), der statsråden gjennomgår regjeringens tiltak for å redusere klimagassutslippene. Komiteen mener målsettingene innebærer at vi må iverksette ytterligere tiltak.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til Innst. 401 S (2015–2016) om St. Meld. 25 (2015–2016) Kraft til endring. Flertallet viser til at spørsmål om målsettinger i ikke-kvotepiktig sektor, herunder landbruket, skal omtales i fremleggelsen av statsbudsjettet for 2017 under forutsetning av at innsatsfordelingen fra EU foreligger. Flertallet viser til samme innstilling hvor flertallet har en merknad om utarbeidelsen av klimalov og synliggjøring av utslippsbaner innenfor ikke-kvotepiktig sektor.

Flertallet viser til den bebudede stortingsmeldingen om avfallspolitikken, og at denne vil omtale forslag som fremmes under romertall V.

Flertallet viser til siste års statsbudsjett, hvor satsingen på klimaforskning er betydelig, og til Innst. 137 S (2014–2015) om Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2015–2024.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti minner om at Stortingets klimaforlik har egne målsettinger for hvor mye av reduks-

sjonene som skal skje innenlands fram mot 2020. Klimamålet for 2020 innebærer at norske innenlandske klimagassutslipp skal kuttes ned til 45–47 millioner tonn i 2020. Dette medlem mener man burde hatt tilsvarende målsettinger for innenlandske reduksjoner også for 2030, og mener at norske utslipp burde reduseres med 50 pst. før 2030 sammenlignet med 1990.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne vil peke på at mange av forslagene fra Arbeiderpartiet i Dokument 8:51 S (2015–2016) er gode og viktige initiativer for å ta norsk klimapolitikk et steg fremover. Samtidig vil dette medlem understreke at det aller viktigste for å redusere utslippene er den samlede effekten av all politikk som påvirker klimaet. Dette medlem vil understreke at åpning av 23. konsesjonsrunde, støtte til store veivesteringer og forslag om å skrinlegge regjeringens foreslåtte flyseteavgift, er tiltak som drar i motsatt retning.

Dette medlem vil peke på at norske klimagassutslipp økte i 2015, som følge av at norsk klimapolitikk har vært en fiasko under både den rød-grønne og den blå regjeringen gjennom snart 30 år. Dette har resultert i at utslippene i Norge har økt siden 1990, samtidig som de er blitt redusert med om lag 20 pst. i land som Sverige, Danmark og Tyskland. Dette medlem vil understreke at både den rød-grønne og den blå-blå regjeringen har ansvar for at utslippene økte med 1,5 pst. i 2015.

Landbruk og skog

Komiteen ser det som viktig at landbruket aktivt bidrar til å redusere klimautslipp for å nå de målene vi har satt internasjonalt. Landbruket er sårbar for klimaendringer, og er en av sektorene som i størst grad vil bli påvirket av klimaendringer. Det er svært lite dyrket mark i Norge sammenlignet med de fleste andre land, bare 3 pst. av arealet er dyrket mark. Komiteen mener derfor det er svært viktig av hensyn til fremtidige generasjoner at matjord ikke bygges ned, da det vil være et uopprettelig inngrep. Komiteen viser videre til at det er viktig med god, effektiv og bærekraftig ressursutnyttelse, som legger til rette for økt matproduksjon, økt selvforsyningsgrad samtidig som klimagassutslippene reduseres.

Komiteen har merket seg at næringen har satt seg som mål at landbruket skal være fossilfritt innen 2030, og at det arbeides aktivt med å legge til rette for klimasmart matproduksjon og en klimapolitikk som fremmer nye løsninger basert på naturens ressurser.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til klimarapporten som

representanter for Klima- og miljødepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Skogeierforbundet, Bondelaget, Norges Bonde- og Småbrukarlag og Miljøstiftelsen Zero la fram tidligere i år, og som viser at norsk landbruk har potensial for å kutte 20 pst. av utslippene, samtidig som produksjonen opprettholdes. Disse medlemmer mener regjeringen aktivt må legge til rette for at tiltakene i rapporten kan følges opp i nær dialog med næringen, blant annet gjennom å øke bærekraftig produksjon av fôr, og tiltak for å stimulere til økt bruk av norske fôrressurser gjennom økt beitebruk.

Disse medlemmer mener at skogen skal utnyttes aktivt i næringsmessig øyemed. Gjennom skogpolitiske tiltak i Norge vil det være mulig å forsterke skogens positive klimabidrag parallelt med at det drives aktivt, bærekraftig skogbruk. Det er også et mål å øke utnyttelsen av hogstavfall (GROT).

Disse medlemmer viser til at trevirke fra skogen kan brukes i produkter med lang levetid, som bidrar til å forlenge lagringen av karbon – for eksempel i bygningsmaterialer. Det kan brukes i stedet for produkter som i dag bruker fossile råvarer. Samtidig må det drives aktivt skogbruk der det bygges opp ny skog.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Venstre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne ser det som viktig å legge til rette for frivillig skogvern, og viser til at skogen er vårt viktigste økosystem på land, og den har en rekke funksjoner for det biologiske mangfoldet som vi må ta vare på. Når vi skal vinne kampen mot klimaendringene, er vi avhengige av et naturmangfold i balanse.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Venstre og Miljøpartiet De Grønne mener det også må vurderes å stanse uttak og andre inngrep i torvmyr.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fastsette mål og tiltak for å redusere klimautslipp fra landbruket i dialog med landbruksnæringen, blant annet tiltak for å øke bærekraftig produksjon av fôr, økt beitebruk, bærekraftig skogbruk, øke nyplanting, øke karbonopptak i skog, øke utnyttelse av GROT (hogstavfall) og øke frivillig skogvern. Det må vurderes å stanse uttak og andre inngrep i torvmyr.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en sak basert på rapporten «Landbruk og klimaendringer», der regjeringen foreslår mål og tiltak for å redusere klimagassutslipp i norsk landbruk, blant annet tiltak for å øke produksjon av fôr, økt beitebruk, skogbruk, øke karbonopptak i skog, øke utnyttelse av GROT (hogstavfall) og økt frivillig skogvern.»

Sirkulær økonomi

Komiteen vil peke på at en sirkulær økonomi, en økonomi som bidrar til at ressurser forblir i økonomien, også etter at et produkt ikke lenger brukes til sitt opprinnelige formål, er en betingelse for å lykkes i overgangen til en lavutslippøkonomi. En sirkulær økonomi omfatter blant annet mer ressurseffektive produksjonsprosesser i industrien, utnyttelse av biprodukter fra industrien til nytt råstoff, og økt ressursutnyttelse av avfall. I EU har Kommisjonen beregnet at EU går glipp av potensielt verdifullt sekundært råmateriale: 40 pst. av kommunalt avfall materialgjenvinnes, 37 pst. går til deponi, mens 23 pst. brennes.

Komiteen vil understreke at en sirkulær økonomi vil gi både flere arbeidsplasser og bidra til økonomisk gevinst ved siden av å redusere klimagassutslippene.

Komiteen viser til komiteens merknader i Innst. 9 S (2015–2016), hvor en samlet komité skriver følgende:

«Komiteen mener det er behov for en helhetlig gjennomgang av norsk avfallspolitikk i lys av de utfordringer vi har med avfallseksport, økte materialgjennvinningskrav og de forpliktelser vi vil møte ved en mer offensiv politikk fra EU, og ber derfor regjeringen legge frem en melding om avfallspolitikken og den sirkulære økonomien.

Komiteen foreslår følgende:

'Stortinget ber regjeringen legge fram en stortingsmelding om avfallspolitikk og den sirkulære økonomien.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne vil be regjeringen utrede følgende tiltak nærmere i stortingsmeldingen om avfallspolitikk og den sirkulære økonomien:

Disse medlemmer foreslår:

«Stortinget ber regjeringen framlegge en stortingsmelding om den sirkulære økonomien, hvor blant annet følgende utredes nærmere:

1. Omlegging til «Grønn økonomi» og økt ressurs-effektivitet som bidrar til reduserte klimautslipp og bedre miljø, samtidig som det gir gevinster for økonomi og samfunn.
2. Iverksette tiltak som bidrar til at ressurser forblir i økonomien, også etter at et produkt ikke lenger brukes til sitt opprinnelige formål.
3. Stille krav til produktdesign og materialbruk, reparasjon og økt kapasitetsutnyttelse.
4. Øke målet for materialgjenvinning og ombruk som vil gi økt ressurseffektivitet og redusert miljøbelastning, i tillegg til å fremme økonomisk vekst og sysselsetting.
5. Økt utnyttelse av industriens biprodukter som kan utnyttes til nytt råstoff.
6. Økt bruk av råvarer som stammer fra gjenvinning av avfall.
7. Styrke muligheter for norsk gjenvinningsindustri og teknologileverandører ved økt materialgjenvinning.
8. Økt bruk av biogass fra husdyrgjødsel.
9. Iverksette tiltak for å redusere matsvinn.
10. Øke kapasiteten til enkeltprodukter for å legge til rette for mer leasing og utlån.
11. Utrede de økonomiske og miljømessige gevinster knyttet til bedre ressursbruk og for økt produkteffektivitet i form av sparte materialkostnader og et potensial for nye markeder og produkter.
12. Vurdere mulige reguleringer, markedsbaserte instrumenter, forskning og innovasjon, informasjonutveksling, frivillige ordninger og andre insentiver som kan være med på å skape de riktige rammebetingelser for en sirkulær økonomi.»

Et løft for klimaforskningen – nasjonalt og globalt

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, vil understreke viktigheten av klimaforskning både nasjonalt og internasjonalt. Ikke minst vil forskning på lav- og nullutslippsteknologier stå helt sentralt for å kunne nå togradersmålet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet foreslår:

«Stortinget ber regjeringen:

1. Øke klimaforskningen i Norge betydelig, blant annet ved å la en større andel inngå i den næringsrelaterte forskningen hvor formålet er lav- og nullutslippsteknologier. I dag summeres forskningsinnsatsen rettet mot lavutslippsteknologi til 1,2 mrd. kroner.
2. Bidra globalt til et løft for klimaforskningen.»

Klimalov/reguleringer

Komiteen mener at tydelige og langsiktige målsettinger for utslippsreduksjoner kan bidra til større forutsigbarhet og vil være viktige styringssignaler til næringslivet, forvaltningen og folkevalgte. Komiteen vil peke på at en systematisk fremstilling av ulike virkemidler i klimapolitikken bør være del av en sak for Stortinget om en ny klimalov. Komiteen viser i den forbindelse til at Stortinget har vedtatt at regjeringen ved innføringen av en klimalov skal rapportere i de årlige budsjettene hvordan Norge kan nå klimamålene for 2020, 2030 og frem mot 2050, og hvordan budsjettet påvirker Norges klimagassutslipp.

Komiteen viser til vedtak om klimalov i Innst. 401 S (2015–2016) til St. Meld. 25 (2015–2016) Kraft til endring.

Komiteen foreslår:

«Stortinget ber regjeringen i utarbeidelsen av ny klimalov om årlig å synliggjøre utslippsbaner for de ulike områdene innenfor ikke-kvotepiktig sektor, og hvilke type tiltak som vil være nødvendig for å nå disse målene.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at flere land i Nord-Europa vurderer eller har innført en klimalov. Flertallet viser til at en klimalov vil gi forutsigbare endrings- og vedtaksprosedyrer, og at en klimalov dermed legger til rette for helhetlig og langsiktig styring. Forutsigbare og langsiktige rammevilkår er av stor betydning, ikke minst for næringslivet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne vil understreke viktigheten av en kobling mellom klimaloven og styringsmekanismer for å nå fastsatte utslippsreduksjoner, og bør videre an vise utslippsbaner for den enkelte sektor.

Disse medlemmer foreslår:

«Stortinget ber regjeringen etablere en kobling mellom klimaloven og styringsmekanismer for å nå fastsatte utslippsreduksjoner som utslippsmålene i loven fastsetter. Målene må bli styrende og forpliktende, og skal an vise utslippsbaner for den enkelte sektor.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De

Grønne viser til at det foreliggende forslaget ikke fastslår at vedtatte mål skal ligge til grunn for klimapolitikken. Disse medlemmer viser til at å synliggjøre utslippsbaner ikke er tilstrekkelig for å utvikle en treffsikker politikk.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i de årlige budsjettene presentere et klimabudsjett som viser hvordan regjeringen har tenkt å nå klimamålene for 2020, 2030 og frem mot 2050, og hvordan budsjettet påvirker Norges klimautslipp. Dette tilpasses og inngår i oppfølgingen av en norsk klimalov når den trer i kraft.»

«Stortinget ber regjeringen i utarbeidelsen av en ny klimalov ta inn bestemmelser i loven som forplikter regjeringen til årlig å synliggjøre forpliktende utslippsbaner for de ulike områdene innenfor ikke-kvotepiktig sektor og hvilke type tiltak som vil være nødvendig og som skal gjennomføres for å nå disse målene.»

Klimapolitikk mot 2030

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne mener det må etableres en langt mer effektiv klimapolitikk mot 2030 – basert på blant annet følgende hoveddrammer:

FORSTÅELIGE MÅL

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne mener en avgjørende forutsetning for en vellykket klimapolitikk er at målene er klare og forståelige, slik at borgerne kan følge med og holde politikerne ansvarlige, og slik at klimamålene er forutsigbare for næringsliv og beslutningstakere på ulike nivåer og i ulike sektorer.

Disse medlemmer mener derfor Norge må etablere et eget tidfestet utslippsmål som måles i antall tonn.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne mener Norge bør redusere klimagassutslippene fra norsk territorium med 60 pst. innen 2030 sammenliknet med 1990-nivået. Det innebærer en utslippsreduksjon i denne perioden på omkring 30 millioner tonn – fra 49,8 millioner tonn i 1990 til 20,0 millioner tonn i 2020.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sette et utslippsmål for klimagassutslipp fra Norge på maksimalt 20 millioner tonn i 2030.»

KLIMALOV

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne mener at for systematisk å kutte utslippene trengs det nasjonale og sektorvise mål og tydelig rapportering med hensyn til målene.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser i den forbindelse til Innst. 212 S (2014–2015), der Stortinget vedtok at Norge skal få en klimalov. En klimalov vil gi et overordnet bindende rammeverk for systematisk, sektorvis gjennomføring av vedtatte målsettinger på kort og lang sikt. Lov er det mest effektive virkemidlet politikerne har for å gjennomføre politikk. Det er også bakgrunnen for at klimalover innføres eller planlegges innført i våre naboland.

PETROLEUMSPOLITIKK ER KLIMAPOLITIKK

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne vil understreke at produksjon av fossil energi er selve hovedårsaken til klimaendringene, og at bærebjelken i effektiv klimapolitikk er å fase ut denne virksomheten. Dette medlem viser i den forbindelse til Dokument 8:39 S (2013–2014) om å stanse tildelingen av nye blokker i den 23. konsesjonsrunden, samt Innst. 407 S (2015–2016) fra energi- og miljøkomiteen, der dette medlem fremmer forslag om at en gradvis utfasing av petroleumsvirksomheten over en 20-årsperiode meldes inn som et forpliktende norsk bidrag til Paris-avtalen.

STATENS PENSJONSFOND UTLAND (SPU) SOM KLIMAPOLITISK VIRKEMIDDEL

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne vil også peke på at råderetten over SPU gir Norge et unikt politisk og økonomisk handlingsrom i en tid der en svært omfattende global omstilling må skje svært raskt.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne mener derfor at Norge bør vedta en opptrappingsplan, som sikrer at Norge bidrar med minst 1 pst. av brutto nasjonalinntekt til internasjonale klimatiltak innen 2020, hvor bidrag gjennom FNs grønne klimafond prioriteres høyt. Dette medlem viser til Innst. 211 S (2014–2015) om norsk klimapolitikk mot 2030, der dette medlem fremmet forslag om å «melde som tilleggsforpliktelse til FNs klimakonvensjon – at Norge skal overføre minst 1 pst. av brutto nasjonalinntekt til internasjonale klimatiltak innen 2020», samt at SPU trekker seg ut av alle investeringer i fossil energi innen 2020.

nale klimatiltak innen 2020», samt at SPU trekker seg ut av alle investeringer i fossil energi innen 2020.

Forslag fra mindretall**Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne:***Forslag 1*

Stortinget ber regjeringen framlegge en stortingsmelding om den sirkulære økonomien, hvor blant annet følgende utredes nærmere:

1. Omlegging til «Grønn økonomi» og økt ressurs-effektivitet som bidrar til reduserte klimautslipp og bedre miljø, samtidig som det gir gevinster for økonomi og samfunn.
2. Iverksette tiltak som bidrar til at ressurser forblir i økonomien, også etter at et produkt ikke lenger brukes til sitt opprinnelige formål.
3. Stille krav til produktdesign og materialbruk, reparasjon og økt kapasitetsutnyttelse.
4. Øke målet for materialgjenvinning og ombruk som vil gi økt ressurseffektivitet og redusert miljøbelastning, i tillegg til å fremme økonomisk vekst og sysselsetting.
5. Økt utnyttelse av industriens biprodukter som kan utnyttes til nytt råstoff.
6. Økt bruk av råvarer som stammer fra gjenvinning av avfall.
7. Styrke muligheter for norsk gjenvinningsindustri og teknologileverandører ved økt materialgjenvinning.
8. Økt bruk av biogass fra husdyrgjødsel.
9. Iverksette tiltak for å redusere matsvinn.
10. Øke kapasiteten til enkeltprodukter for å legge til rette for mer leasing og utlån.
11. Utrede de økonomiske og miljømessige gevinster knyttet til bedre ressursbruk og for økt produkteffektivitet i form av sparte materialkostnader og et potensial for nye markeder og produkter.
12. Vurdere mulige reguleringer, markedsbaserte instrumenter, forskning og innovasjon, informasjonutveksling, frivillige ordninger og andre insentiver som kan være med på å skape de riktige rammebetingelser for en sirkulær økonomi.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen etablere en kobling mellom klimaloven og styringsmekanismer for å nå fastsatte utslippsreduksjoner som utslippsmålene i loven fastsetter. Målene må bli styrende og forpliktende, og skal an vise utslippsbaner for den enkelte sektor.

Forslag fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet:*Forslag 3*

Stortinget ber regjeringen:

1. Øke klimaforskningen i Norge betydelig, blant annet ved å la en større andel inngå i den næringsrelaterte forskningen hvor formålet er lav- og nullutslippsteknologier. I dag summeres forskningsinnsatsen rettet mot lavutslippsutvikling til 1,2 mrd. kroner.
2. Bidra globalt til et løft for klimaforskningen.

Forslag fra Arbeiderpartiet:*Forslag 4*

Stortinget ber regjeringen fastsette mål og tiltak for å redusere klimautslipp fra landbruket i dialog med landbruksnæringen, blant annet tiltak for å øke bærekraftig produksjon av fôr, økt beitebruk, bærekraftig skogbruk, øke nyplanting, øke karbonopptak i skog, øke utnyttelse av GROT (hogstavfall) og øke frivillig skogvern. Det må vurderes å stanse uttak og andre inngrep i torvmyr.

Forslag fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:*Forslag 5*

Stortinget ber regjeringen legge frem en sak basert på rapporten «Landbruk og klimaendringer», der regjeringen foreslår mål og tiltak for å redusere klimagassutslipp i norsk landbruk, blant annet tiltak for å øke produksjon av fôr, økt beitebruk, skogbruk, øke karbonopptak i skog, øke utnyttelse av GROT (hogstavfall) og økt frivillig skogvern.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne:*Forslag 6*

Stortinget ber regjeringen i de årlige budsjettene presentere et klimabudsjett som viser hvordan regjeringen har tenkt å nå klimamålene for 2020, 2030 og frem mot 2050, og hvordan budsjettet påvirker Norges klimautslipp. Dette tilpasses og inngår i oppfølgingen av en norsk klimalov når den trer i kraft.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen i utarbeidelsen av en ny klimalov ta inn bestemmelser i loven som forplikter regjeringen til årlig å synliggjøre forpliktende utslippsbaner for de ulike områdene innenfor ikke-kvotepiktig sektor og hvilke type tiltak som vil være nødvendig og som skal gjennomføres for å nå disse målene.

Forslag fra Miljøpartiet De Grønne:*Forslag 8*

Stortinget ber regjeringen sette et utslippsmål for klimagassutslipp fra Norge på maksimalt 20 millioner tonn i 2030.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding under I fremmes av Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råar Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

I

Stortinget ber regjeringen i utarbeidelsen av ny klimalov om årlig å synliggjøre utslippsbaner for de ulike områdene innenfor ikke-kvotepiktig sektor, og hvilke type tiltak som vil være nødvendig for å nå disse målene.

II

Dokument 8:51 S (2015–2016) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Terje Aasland, Eva Kristin Hansen, Per Rune Henriksen, Åsmund Aukrust, Tone-Helen Toften, Eirik Sivertsen og Magne Rommetveit om tiltak for å redusere klimautslipp – vedlegges protokollen.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 7. juni 2016

Ola Elvestuen

leder og ordfører

Vedlegg**Brev fra Klima- og miljødepartementet v/statsråden til energi- og miljøkomiteen, datert 26. februar 2016****Representantforslag 51 S (2015-2016) om tiltak for å redusere klimagassutslipp**

Jeg viser til representantforslag 51 S (2015-2016) fra stortingsrepresentantene Terje Aasland, Eva Kristin Hansen, Per Rune Henriksen, Åsmund Aukrust, Tone-Helen Toften, Eirik Sivertsen og Magne Rommetveit om tiltak for å redusere klimagassutslipp.

I forkant av Paris gjorde regjeringen en grundig vurdering av hvordan Norge best kan bidra til å løse de globale klimautfordringene. I Meld. St. 13 (2014-2015) la vi, i nær dialog med samarbeidspartiene, frem det som er det norske bidraget til Paris-avtalen. Vårt mål er å kutte minst 40 prosent i 2030 sammenlignet med 1990. Vi legger opp til felles gjennomføring sammen med EU. Alle land inkludert Norge skal bekrefte eller oppdatere bidraget innen 2020. Alle land inkludert Norge skal også rapportere på hvordan vi følger opp klimabidragene våre.

I tillegg til utslippsmålet på 40 prosent innebærer Paris-avtalen at land skal bidra til teknologiutvikling og -overføring, kapasitetsbygging og klimafinansiering. Vi vil bidra på alle disse områdene. Vedtaket i Paris er i tråd med norske posisjoner og det norske bidraget slik det fremgår i Meld. St. 13 (2014-2015) er et ambisiøst bidrag. I Innst. 211 S (2014-2015) støttet Stortinget regjeringens forslag.

I tråd med Meld. St. 13 (2014-2015) har Norge oppnådd en felles intensjon med EU om å inngå en avtale om felles oppfyllelse av klimaforpliktelsen sammen med EU, med et klimamål på minst 40 prosent i 2030 sammenlignet med 1990-nivået. En avtale om felles oppfyllelse med EU vil innebære:

- I kvotepliktig sektor vil Norge bidra til gjennomføring av utslippsreduksjoner på 43 prosent sammenlignet med 2005 innenfor EUs kvotesystem.
- Norge vil også bidra til utslippsreduksjoner i ikke-kvotepliktig sektor ved at det fastsettes et nasjonalt utslippsmål for ikke-kvotepliktig sektor på linje med sammenlignbare EU land.
- EU legger opp til at noen av kuttene i ikke-kvotepliktig sektor kan gjennomføres ved kjøp av kvoter i EUs kvotesystem eller gjennomføring av klimatiltak i andre EU-land. Norge vil benytte seg av denne fleksibiliteten på lik linje med EU-land.

Nasjonale utslipp skal i tråd med dette reduseres frem mot 2030. I Meld. St. 13 (2014-2015) om

klimamålet for 2030 peker Regjeringen ut fem satsingsområder i klimapolitikken:

- Lavutslippsutvikling i industrien.
- Grønn skipsfart.
- Fangst- og lagring av CO₂.
- Fornybar energi.
- Transportsektoren.

I Innst. 211 S (2014-2015) ber Stortinget regjeringen om å komme tilbake til Stortinget "med en sak etter at innsatsfordelingen er klar, som beskriver hvordan regjeringen vil arbeide for å nå disse målene". I tråd med Stortingets vedtak vil regjeringen på egnet måte, etter at innsatsfordelingen er klar, legge frem for Stortinget resultatet av forhandlingene med EU og hvordan de norske klimamålene skal nås. Som jeg nevnte i muntlig spørretime 17. februar, vil jeg også snarlig be Stortingets presidentskap om å få redegjøre om Paris-avtalen og oppfølgingen av denne avtalen.

I klimaforliket, jf. Innst. 390 S (2011-2012), har Stortinget lagt til grunn at klimapolitikken skal innrettes slik at den gir størst mulig utslippsreduksjon for innsatsen og gir utslippsreduksjoner i både Norge og i utlandet. Forliket viser videre til at generelle virkemidler er sentrale i den nasjonale klimapolitikken. Sektorovergripende økonomiske virkemidler legger grunnlag for desentraliserte, kostnadseffektive og informerte tiltak, der forurenser betaler. På områder som er underlagt generelle virkemidler, skal det som hovedregel unngås ytterligere regulering. Muligheten til å benytte andre virkemidler i tillegg til kvoter og avgifter videreføres også i disse sektorene. For eksempel kan raskere utvikling av ny teknologi i Norge bidra til raskere omstilling til bruk av mer klimavennlige teknologier.

Klimautfordringen er global. Norges innsats må derfor bidra til å redusere de samlede globale utslipp av klimagasser. Ofte er det nettopp slik innsats som best oppfyller klimaforlikets krav om å oppnå størst mulig utslippsreduksjon for innsatsen. Klimapolitikken må også innrettes slik at den gir størst mulig utslippsreduksjon for innsatsen. Den viktigste utfordringen i årene framover blir å sørge for at ambisjonsnivået som er nedfelt i Parisavtalen blir omsatt i tilsvarende mål for nasjonal klimapolitikk og at mål og innsats styrkes i tråd med avtalens bestemmelser. Det fordrer en gjennomtenkt politikk – på globalt, europeisk og nasjonalt nivå.

Regjeringen og samarbeidspartiene forsterker klimaforliket blant annet gjennom økte bevilgninger til klima- og miljøteknologi, økt satsning på jernbane, forsert utfasing av oljefyring i statlige bygg med mer.

I dag er over 80 pst. av utslippene underlagt en pris enten gjennom deltakelse i EUs kvotesystem eller gjennom betaling av CO₂-avgift, eller begge. Grønn skattekommissjon avleverte sin innstilling i desember og presenterte mer enn 80 konkrete anbefalinger. Utredningen er på høring frem til 9. mars 2016. Som en del av oppfølgingen er regjeringspartiene og samarbeidspartiene enige om å fremme forslag om et grønt skatteskifte i statsbudsjettet for 2017.

Om lag én tredel av de samlede norske utslippene og størsteparten av utslippene i ikke-kvotepliktig sektor stammer fra transport (veitrafikk, sjøfart og fiske, anleggsmaskiner, traktorer og lignende). Reduserte utslipp i transportsektoren er ett av regjeringens fem klimapolitiske satsningsområder. CO₂-komponenten i engangsavgiften er økt i 2016, og vi har skissert en retning for videre omlegging. Vi har også oppjustert omsetningskravet for biodrivstoff til 5,5 pst., og vil legge fram en langsiktig plan for videre opptrapping og overgang til biodrivstoff med bedre bærekraft. For å legge til rette for at veksten i persontransporten i de største byområdene tas med kollektiv, sykkel og gange, overoppfyller vi NTP-rammen for bevilgninger til belønningsordningen for kollektivtrafikk og har startet inngåelsen av bymiljøavtaler. Sammenliknet med 2015 har vi økt midlene til gang- og sykkelveier med mer enn 60% til 625 mill. kr i 2016 og vi har innført en ny tilskuddsordning for fylkeskommunale og kommunale gang- og sykkelveger. Vi forlenget avgiftsfordelene for nullutslippsbiler til ut 2017, til tross for at klimaforlikets tak på 50 000 biler ble nådd allerede i april 2015, og vi har gitt avgiftslette for plug-in hybridbiler.

På jernbanefeltet har vi endelig snudd utviklingen i det enorme vedlikeholdsetterslepet. Bevilgningene til jernbaneformål utgjør 21,5 mrd. kr i 2016. Det gir blant annet reduksjon i vedlikeholdsetterslepet på 0,5 mrd. kr i 2016. Dette vil bidra til å bedre jernbanens driftsstabilitet, noe som særlig er viktig for godstransporten. De siste årene har vi videre sett at persontog samlet sett har nådd punktlighetsmålene. Tiltak i ny nasjonal transportplan vil også kunne bidra til reduserte utslipp. Som del av grunnlagsmaterialet for ny Nasjonal Transportplan har regjeringen for første gang bedt transportetatene om å utarbeide en klimastrategi, der etatene i prioriteringen av investeringsprosjekter og andre tiltak utelukkende skal legge vekt på omstilling til lavutslippssamfunnet. Dette kommer i tillegg til at plangrunnlaget prioriteres ut fra kriterier om sam-

funnsøkonomisk lønnsomhet, inkludert ikke-pris-satte konsekvenser. Stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2018-2027 legges fram våren 2017.

Utvikling av lavutslippsteknologi i industrien er et annet prioritert innsatsområde i regjeringens klimapolitikk. Tiltak for teknologiutvikling kan ha overføringsverdi globalt og dermed bidra til utslippsreduksjoner også i andre land. Ved å stimulere til utviklingen av nye lavutslippsløsninger kan vi bidra til å gjøre forskjell globalt og vi kan fremme norsk næringslivs grønne konkurransekraft. Vi har allerede gjennomført store økninger i Klima- og energifondet siden regjeringen tiltrådte. Fondet er nå på 67,75 milliarder. Det er 17,75 milliarder kroner mer enn ambisjonen fra klimaforliket. Som en del av satsingen har vi også styrket Innovasjon Norges miljøteknologiordning betraktelig i 2016. Regjeringen følger også opp et anmodningsvedtak fra Stortinget om å utrede behovet for, og eventuelt hvordan, det offentlige kan stimulere til etablering og videreutvikling av næringsnære sentre/anlegg for testing, simulering og visualisering av teknologi. Regjeringen følger også opp Stortingets vedtak om å forberede opprettelsen av Fornybar AS ("Greenfund"). Fondet skal sammen med private kunne investere i selskaper som utvikler og benytter grønn teknologi, herunder for eksempel fornybar energi, hydrogen, energilagring, transportløsninger med lave klimetrykk, reduksjon, fjerning, transport og lagring av CO₂, energieffektive industriprosesser, og innrettet slik at selskapet forventes å gå markedsmessig avkastning over tid.

I 2016-budsjettet satser Regjeringen videre på CO₂-håndtering. Det er bevilget 65 mill. kroner til arbeid med videre studier av muligheter for fullskala demonstrasjonsanlegg for CO₂-håndtering i Norge. Gassnova la frem sine idéstudier for fullskalaprojektet i mai 2015, og har deretter inngått avtaler med Norcem Brevik, Yara Porsgrunn og Energigjenvinningsetaten i Oslo (Klemetstrud) om videre mulighetsstudier. Studiene planlegges fullført sommeren 2016. Regjeringen har også bevilget 125 mill. kroner til å bidra til å realisere et europeisk fullskala CO₂-håndteringsprosjekt under Horisont 2020-programmet, jf. Prop. 1 S. (2014-2015). Vi har også økt innsatsen på utvikling og demonstrasjon av teknologi for CO₂-håndtering i CLIMIT-programmet i tillegg til fortsatt aktivitet på teknologisenteret på Mongstad.

Flere av punktene i representantforslaget går inn på detaljerte tiltak på områder som allerede er dekket med støtteordninger gjennom Enova. Regjeringen er opptatt av en overordnet styring av Enova for å sikre en slagkraftig satsing, men mener det er viktig at Enova får ta enkeltbeslutninger basert på faglige vurderinger. For eksempel har Enova utlyst støtte til landstrøm for skip og ladeinfrastruktur til elbiler.

Enova har blant annet programmer for støtte til bio-drivstoffproduksjon, energi- og klimatiltak på skip og utvikling av energi- og klimateknologi både i fastlandsindustri, maritim sektor og innen olje og gass. I tillegg til dette har Regjeringen en historisk satsing på det grønne skiftet i skipsfarten. Det er med virkning fra den tid Finansdepartementet bestemmer vedtatt å sette elavgiften for skip fra 16 til 0,48 øre/kWh. Finansdepartementet avklarer nå sammen med Nærings- og fiskeridepartementet spørsmål om notifikasjonsplikt til ESA. Dette gjelder både ved bruk av landstrøm og ved lading av skip med batteridrift. Regjeringen har lagt fram tiltak for grønn skipsfart i Maritim strategi og tiltak for styrking av nærskipsfarten i Nasjonal havnestrategi. Vi er i gang med å fase inn lav- og nullutslippsteknologi i ferjetrafikken.

En forsterket satsing på bioøkonomien og klimatiltak i skogen kan gi bidrag både til økt lager av karbon i norske skoger og reduserte utslipp i andre sektorer, samt nye arbeidsplasser. Vi følger opp klimaforlikets punkter om klimatiltak i skogen, og har i tillegg satt i verk nye tiltak for å redusere utslippene fra myr. Regjeringen har også besluttet at det skal utarbeides en nasjonal bioøkonomistrategi.

Regjeringen vil følge opp Stortingets anmodning om å legge frem en stortingsmelding om avfallspolitikk og den sirkulære økonomien.

Regjeringen fremmer nå forslag om ny lov om offentlige anskaffelser. Forslaget inneholder en helt ny miljøbestemmelse som vil bidra til å styrke klima- og miljøhensyn i offentlige anskaffelser som et viktig bidrag til det grønne skiftet.

Kunnskap er avgjørende for å løse klimaproblemet. Det er behov for mer forskning på hvordan konsentrasjonen av klimagasser i atmosfæren kan begrenses, særlig forskning på teknologier som kan bidra til den nødvendige omstillingen. Regjeringen har en omfattende satsning på klimaforskning, og bevilgningen til Forskningsstentrene for miljøvennlig energi (FME) ble betraktelig styrket i 2016-budsjettet.

Forskningsinnsatsen for klima, miljø og miljøvennlig energi er styrket som ledd i oppfølgingen av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning, senest blant annet med økte bevilgninger FME-ordningen. Samtidig som vi utvikler den grunnleggende klimaforskningen må et større fokus rettes mot å fremme overgangen til lavutslippssamfunnet. Det er stort behov for forskning som kan bidra til å løse klimaproblemet. Det kan også bidra til å styrke grønn konkurransekraft i norsk næringsliv.

Klimautfordringen er global og må over tid møtes med tiltak i alle land. Parisavtalen er tydelig på

at det er stort behov for finansiering av klimatiltak i utviklingsland for å gjennomføre ambisjonene. Regjeringen satses betydelig på klimatiltak i utviklingsland. Klima- og skogsatsingen er på om lag 2,8 mrd. kroner i 2016. På klimatoppmøtet i Paris annonserte min forgjenger Tine Sundtoft at satsingen skal videreføres til 2030. I Paris forlenget vi også skogpartnerskapet med Brasil, og sammen med Tyskland og Storbritannia inngikk vi en ambisiøs skogavtale med Colombia. Det bevilges også 470 mill. kroner til fornybar energi i utviklingsland i 2016. Regjeringen har ønsket å dreie innsatsen innenfor fornybar energi mer i retning av private investeringer. Kapitaltilførselen til Norfunds investeringer i fornybar energi har derfor blitt økt i budsjettet for 2016. Det er gitt tilsagn om 1,6 mrd. til Det grønne klimafondet mellom 2015-2018. Norge vil kunne øke sitt bidrag innen 2020, med mulighet for en dobling, dersom fondet sikrer verifiserte utslippsreduksjoner fra avskoging og skogforringelse i utviklingsland. Vi arbeider også med å videreutvikle ordningene for kvotekjøp for perioden etter 2020 gjennom et nytt globalt fond, Transformative Carbon Asset Facility. Målet er et mest mulig effektivt virkemiddel for samarbeid mellom land om reduksjon av utslipp av klimagasser som kan bidra til å heve ambisjonene under en ny klimaavtale.

Regjeringen vil legge fram forslag til en klimalov for Stortinget i inneværende stortingsperiode i tråd med Stortingets vedtak nr 475, hvor Stortinget ber om at loven fastsetter nasjonale utslippsmål for 2030 og frem mot 2050, samt regulerer hensiktsmessige rapporterings- og styringsmekanismer mellom regjering og Storting på klimaområdet. Forslag til lov vil bli sendt på høring våren 2016.

Global oppvarming er en stor utfordring. Å stoppe oppvarmingen i tråd med FNs mål er en global oppgave som vil bli svært krevende. En verden med en aktiv klimapolitikk med prising av utslipp kan også skape nye muligheter. Vi skal omstille Norges økonomi i grønn retning. Våre tiltak må bidra til å redusere utslipp hjemme og ute, og vil kreve ny eller forbedret teknologi. Samspill mellom myndigheter og næringsliv kan bidra til utvikling av nye løsninger som også kan gi grunnlag for ny verdiskapning og nye, lønnsomme arbeidsplasser. For å bedre slike muligheter arbeider Regjeringen med en strategi for grønn konkurransekraft og det grønne skiftet. Et ekspertutvalg bestående av Connie Hedegaard og Idar Kreutzer vil legge fram forslag til denne strategien.

